

متن پرسش

با سلام و عرض ادب حضور استاد ارجمند: موضوع پایان نامه ارشد بنده در رشته فلسفه اسلامی، «بررسی تطبیقی ظرفیت های انسان صدرائی و سوژه دکارتی در تحقق مدرنیته» می باشد. پس از مطالعه کتاب «فرهنگ مدرنیته و توهم» احساس کردم قرابتی میان تحقیق بنده و مطالب کتاب وجود دارد، با این تفاوت که در این کتاب نسبت هر یک از «انسان دینی» و «انسان مدرن» با «طبیعت» بررسی شده در حالیکه در پژوهش بنده کوشش می شود نسبت «انسان صدرائی» و سوژه که به مثابه «انسان دکارتی» است با «عالم، آدم و مبدأ وجود» بررسی شود. اینک دو پرسش از محضر استاد دارم:

۱. برای بررسی نسبت سوژه دکارتی با عالم در تفکر فلسفی دکارت به دنبال چه مواردی باشم؟ هم چنین، برای تحقیق این مطلب که هستی در نگاه انسان صدرائی چگونه ظهوری دارد به چه مواردی پردازم؟
۲. شاید بتوان گفت محور تطبیق، در پژوهش ما، بررسی امکان تحقق سوژه و به عبارتی سوژکتیو شدن انسان در تفکر هریک از این دو فیلسوف است؛ از حضرتعالی خواهشمندم توضیحی اجمالی بر چگونگی تحقق سوژه در تفکر دکارت بفرمایید تا فهمی عمیق تر از سوژکتیو شدن انسان در عالم مدرن برای بنده شکل گیرد. در پایان از جنابعالی خواهشمندم در صورت امکان منابعی را که در راستای این پژوهش مفید خواهد بود معرفی بفرمایید. پیشاپیش از راهنمایی شما سپاسگزارم

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: بحمدالله در کتاب «سلوک ذیل شخصیت امام خمینی(رضوانالله تعالی علیه)» عرایضی در این مورد داشته‌ام و در کتاب «معرفت نفس و حشر» نیز بحث انسان صدرایی مورد بررسی قرار گرفته که در کتاب «خویشتن پنهان» به صورت واضح تر بحث شده. موفق باشید